

Muudetud Raamatupidamise Toimkonna juhendid RTJ 1, 2, 5, 6, 7, 9, 11, 15 ja 16

Raamatupidamise Toimkond muutis mitmeid Raamatupidamise Toimkonna juhendeid. Juhendite muutmine tuleneb kasutajatelt saadud tagasisidest ja on enamjaolt vormiline ning täpsustava iseloomuga. Mõni sisuline muudatus, mis mõjutab väikest gruppi ettevõtjaid leidis aset ka sel aastal ja oli tingitud Raamatupidamise Toimkonnale tehtud ettepanekutest. Kõik muudatused hakkasid kehtima 2018. aasta 1. jaanuaril või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Muudatused võeti vastu Rahandusministri 22. detsembri 2017. a määruses nr 105 „Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine“ muutmisega järgnevalt:

määruse § 2 tekst sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Määruse lisade 3, 4, 8, 10 ja 12–14 1. jaanuaril 2018. jõustunud redaktsioone kohaldatakse 2017. aasta 1. jaanuaril või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

(2) Määruse lisade 1, 2, 5–7, 9, 11, 15 ja 16 1. jaanuaril 2019. a jõustunud redaktsioone kohaldatakse 2018. aasta 1. jaanuaril või hiljem algavatele aruandeperioodidele.“

Alljärgnevalt on toodud ülevaade põhilistest muudatustest.

RTJ 1 punkti 2 viimast lauset muudeti ja sõnastati järgmiselt:

„Eesti finantsaruandluse standardi esmakordsel rakendamisel ja valdkondades, kus RTJ 1 ei täpsusta mingit spetsiifilist arvestuspõhimõtet, kuid see on reguleeritud SME IFRS-s, on soovitatav lähtuda SME IFRS-s kirjeldatud arvestuspõhimõttest.“

RTJ 2 punktis 27 asendati „riigi raamatupidamise üldeeskiri“ uuenenud nimega - avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

RTJ 5 punkti 78 sõnastust täpsustati sõnaga „netosumma“:

Müügist või mahakandmisest tekkiv kasum või kahjum on vahe saadud või saadaoleva tasu *netosumma* ja põhivara jääkväärtuse vahe.

RTJ 6 punkti 13 juurde lisati järgmise lause:

„Kinnisvarainvesteeringu, mida peale esmast arvele võtmist hakatakse kajastama soetusmaksumuse meetodil, soetusmaksumusse võib kapitaliseerida laenukasutuse kulutusi vastavalt RTJ 5 „Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad“ paragrahvides 15 ja 16 kirjeldatud põhimõtetele.“

RTJ 7 täienes punkt 14 võrra, mis käsitleb mikroettevõtja arvestuspõhimõtteid:

Mikroettevõtja, kes koostab mikroettevõtja lühendatud raamatupidamise aastaaruande, kajastab kõiki bioloogilisi varasid ja põllumajanduslikku toodangut soetusmaksumuse meetodil (vt paragrahvid 28-32).

RTJ 9 lisati punkt 50 seoses IFRS 16 põhimõtete üle võtmisega:

Juhul kui ettevõtte otsustab aruandeperioodil, mis algab ajavahemikus 01.01.2017 kuni 31.12.2019, muuta oma senist arvestuspõhimõtet ning hakata rentnikuna oma rendilepinguid kajastama lähtudes IFRS 16 arvestuspõhimõttest (nagu seda on kirjeldatud punkti 31 alapunktis (b)), siis tuleb selle aruandeperioodi alguskuupäeval kehtinud kõigi rendilepingute osas teha ümberarvestus lähtudes IFRS 16 arvestuspõhimõttest. Ümberarvestuse tulemusel kajastatakse selle aruandeperioodi alguskuupäeva seisuga ettevõtte bilansis rendivarad ja rendikohustised, nii nagu oleks ettevõtte kogu aeg lähtunud IFRS 16 arvestuspõhimõttest (ümberarvestuse tulemusena tekkiv mõju omakapitalile kajastatakse aruandeperioodi alguskuupäeva seisuga jaotamata kasumis). Arvestuspõhimõtte muutmise perioodile eelneva perioodi võrdlusandmeid tohib, aga ei pea ümber arvestama lähtudes IFRS 16 arvestuspõhimõttest.

RTJ 11 punkti 64 lõppu lisati lause: Investeeringu ettevõtte, mis rakendab raamatupidamise seaduses sätestatud vabastust üksuse rida-realt konsolideerimise osas seoses aktsiate või osade hoidmisega üksnes nende hilisemaks edasimüügiks, kajastab oma tütarettevõtet õiglases väärtuses.

Lisaks täienes punkt 111 järgmises sõnastuses: RTJ-s 11 on investeeringu ettevõttele lubatud kajastada tütarettevõtjaid rida-realt konsolideerimise asemel õiglases väärtuses. SME IFRS-is sellist erandit ei ole, kuid see on sätestatud IFRS-is 10. Erandi sissetoomine RTJ-sse 11 on tingitud investeeringu ettevõtjate äri omapärast. Investeeringu ettevõtte ärieesmärk on investeerida üksnes selleks, et saavutada kapitali väärtuse kasv, investeerimistulu (näiteks dividendid, intress või üüritulu) või mõlemad. Selle kindlakstegemisel, kas raamatupidamiskohustuslane on investeeringu ettevõtte, tuleb lähtuda IFRS-s 10 kirjeldatud põhimõtetest.

RTJ 15 punktis 59 toodud loetelu täiendati järgmise punktiga:

„(j) majandusaasta kestel omandatud või tagatiseks võetud ja võõrandatud ning majandusaasta kestel omandatud või tagatiseks võetud ning võõrandamata aktsiate või osade arv ja nende nimiväärtus, nimiväärtuse puudumise korral arvestuslik nimiväärtus ja osakaal osa- või aktsiakapitalis, aktsiate või osade eest makstud tasu suurus ja omandamise või tagatiseks võtmise põhjus.“

RTJ 16 punktis 4 asendati väljend „kontroll“ mõistega valitsev mõju.